

सत्यंयथार्थवचनं १ ध्यानंमूर्तेरीश्वरस्यआत्मनोवाऽनुसंधानं २ समाधानंसंप्रज्ञातासंप्रज्ञातभेदेनद्विविधःसमाधिः ३ चोद्यंतर्कः येनसमाधिफलेसार्वकाम्यादौदोषमुन्मथंति ४ वैराग्यमुपरमः ५ अस्तेयं परस्वापहरणाभावः ६ ब्रह्मचर्यंस्त्रीसंगराहित्यं ७ ॥ असंयहोनिष्परिग्रहता ८ ॥ ३४ ॥ उक्तमनुवदत्यप्रमादप्रतियोगिनंप्रमादंवक्तुं एवमिति ॥ ३५ ॥ पंचभ्यइंद्रियेभ्यःषष्ठान्मनसश्चस्वस्वविषयेरागद्वेषो त्याःषट्प्रमादाः अतीतेनष्टपुत्रशोकादिजःसप्तमः अनागतेपुत्रकामस्यतदभावेयःक्लेशःसोष्टमःप्रमादः एतेभ्यःप्रमादेभ्योमुक्त्युपेतोमुक्तिप्राप्तःसुखीभवेत् ॥ ३६ ॥ दमत्यागाप्रमादानुक्तातेषांसत्यमुखत्वंप्रागुक्तं विवृणोति सत्यात्मेति सत्येआत्माचित्तंयस्यसतथा तान्दमत्यागाप्रमादान् ॥ ३७ ॥ दोषनिवृत्त्यैवतपःसिद्धिर्धात्राकृतेत्याह निवृत्तेनैवेति ॥ ३८ ॥ प्रश्नव्याख्यानमुपसंहरति दोषैरिति ॥ ३९ ॥ ४० ॥

सत्यंध्यानंसमाधानंचोद्यंवैराग्यमेवच ॥ अस्तेयंब्रह्मचर्यंचतथाऽसंग्रहमेवच ॥ ३४ ॥ एवंदोषामदस्योक्तास्तान्दोषान्परिवर्जयेत् ॥ तथात्यागोऽप्रमादश्चस चाप्यष्टगुणोमतः ॥ ३५ ॥ अष्टौदोषाःप्रमादस्यतान्दोषान्परिवर्जयेत् ॥ इंद्रियेभ्यश्चपंचभ्योमनसश्चैवभारत ॥ अतीतानागतेभ्यश्चमुक्त्युपेतःसुखीभवेत् ॥ ३६ ॥ सत्यात्माभवरार्जेद्रसत्यलोकाःप्रतिष्ठिताः ॥ तांस्तुसत्यमुखानाहुःसत्येत्यमृतमाहितं ॥ ३७ ॥ निवृत्तेनैवदोषेणतपोव्रतमिहाचरेत् ॥ एतद्वातृरुतंवृ त्सत्यमेवसतांव्रतं ॥ ३८ ॥ दोषैरेतैर्वियुक्तस्तुगुणैरेतैःसमन्वितः ॥ एतत्समृद्धमत्यर्थतपोभवतिकेवलं ॥ ३९ ॥ यन्मां पृच्छसिरार्जेद्रसंक्षेपात्प्रब्रवीमि ते ॥ एत त्यापहरंपुण्यंजन्ममृत्युजरापहं ॥ ४० ॥ धृतराष्ट्रउवाच आख्यानपंचमैर्वेदैर्भूयिष्ठंकथ्यतेजनः ॥ तथाचान्येचतुर्वेदास्त्रिवेदाश्चतथापरे ॥ ४१ ॥

एवंविद्यासाधनान्यधिगम्यअध्ययनगृहीताद्वेदादधिगतवेद्यानामनेकत्वंमन्वानः किंतद्वेद्यंश्रेष्ठमितिपृच्छति आख्यानेति आख्यानंइतिहासपुराणादिपंचमंयेषुतैर्वेदैःसर्वस्वत्वदंब्रह्म ब्रह्मैवेदंविश्वं पुरुषएवेदं सर्वमित्यादिभिर्भूयिष्ठंनामादिप्रपंचादधिकतमंभूमाख्यंपरंब्रह्मतदेवजनःस्थावरजंगमरूपंजगदितिकथ्यते अन्येशारिवनःपुनश्चतुर्वेदाःचत्वारिवेदयंतितेतथा चत्वारःपुरुषा इति बाह्यःशरीरपुरुषश्छंदःपुरुषो वेदपुरुषोमहापुरुषइति छंदोगायत्र्यादिनियताक्षरपादंतच्चयजुःसाम्नोरप्युपलक्षणं वेदःकर्मचोदनात्मकंब्राह्मणं तथात्रिवेदाःत्रीन्क्षरमक्षरमुत्तमंचेतिपुरुषवेदयंतेत्रिवेदाः क्षरंप्रधानं अमृताक्षरंहक्षरात्मानावी शतेदेवएकइति अमृतोजीवःकूटस्थःसोऽक्षरं सुलोपआर्षः ईशतेईष्टे क्षरःसर्वाणिभूतानिकूटस्थोऽक्षरउच्यते उत्तमःपुरुषस्त्वन्यःपरमात्मेत्युदाहृतइति ॥ ४१ ॥